

Példa nélküli Magyarország- kritika a német sajtóban

MAGYARORSZÁG A VILÁGSAJTÓBAN 2016

Példa nélküli Magyarország- kritika a német sajtóban

MAGYARORSZÁG A VILÁGSAJTÓBAN 2016

Összefoglaló

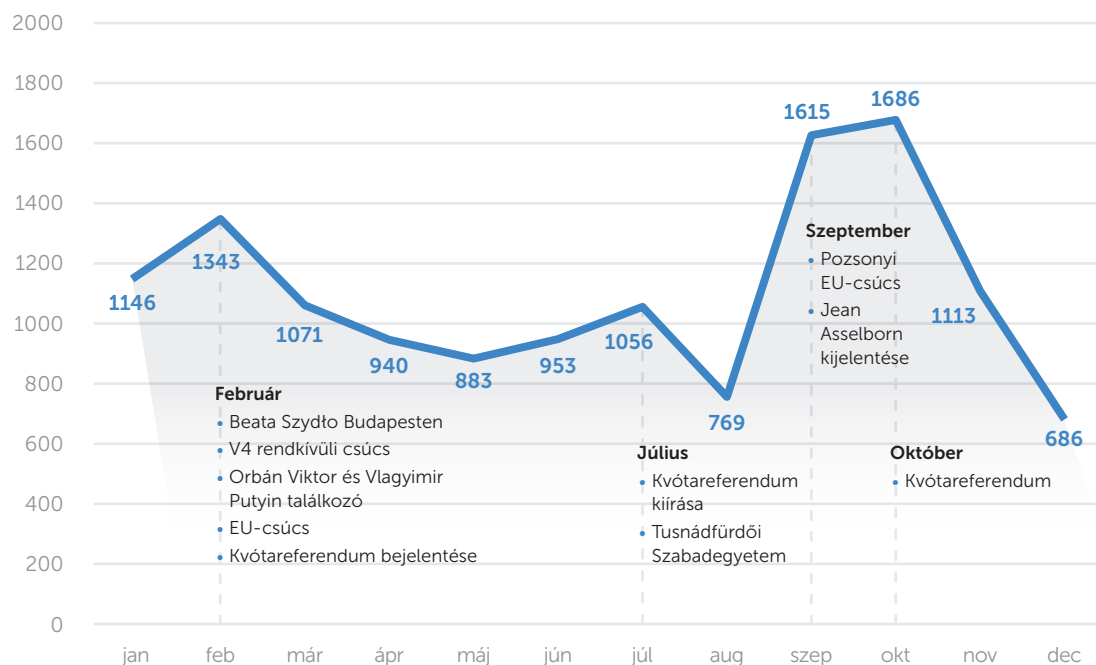
- **Példanélküli módon kritikus volt Magyarországgal szemben a német sajtó a tavalyi év során**, az itt megjelent cikkek **60 százaléka kedvezőtlen** volt hazánk szemszögéből – derül ki a Nézőpont Intézet „Magyarország a világsajtóban 2016” című elemzéséből. A német sajtóban az eddig vizsgált évek során nem volt még ilyen magas a hazánkkal szembeni negatív hírek aránya. 2016-ban a német mellett az izraeli, olasz és francia lapok is kritikusak voltak, ezekben az országokban 53-50 százalék volt a hazánkkal szemben negatív hangvételű cikkek aránya.
- 2016 során **18 ország, 115 nyomtatott és online** sajtótermékében közölt, Magyarországgal kapcsolatos média-megjelenést vizsgáltunk. Az összesített megjelenésszámok alapján 2015-höz képest mérsékeltebb, de továbbra is intenzív nemzetközi médiafigyelem irányult Magyarországra. A szemlészett lapok összesen **13 261 megjelenést** közöltek Magyarországról, amely átlagosan **havi 1 105 cikket** jelent. A kedvező hangvételű cikkek aránya csupán **3 százalék** (439 darab), a kedvezőtlen cikkeké **29 százalék** (3 825 darab), míg a semleges polaritású beszámolóké **68 százalék** (8 997 darab) volt.
- Míg a 2015-ös intenzív nemzetközi médiafigyelem egyértelműen a bevándorlási válság megjelenésével és súlyosbodásával függött össze, 2016-ban e mögött **sokkal inkább Orbán Viktor nemzetközi szerepének erősödésével állt**. Számos külföldi sajtótermék kiemelt figyelmet szentelt a kormányfő bevándorláspolitikai és az Unió jövőjével kapcsolatos elképzeléseinek, illetve egyéb külpolitikai kérdésekben – például Donald Trump támogatása – alkotott véleményének.
- **A legmagasabb havi megjelenésszám a kvótareferendum időszakában, szeptemberben (1 615 megjelenés) és októberben (1 686 megjelenés) alakult ki.** A nemzetközi média ezekben a hónapokban kiemelt figyelmet szentelt a népszavazási kampánynak, ezzel összefüggésben a magyar bevándorlás-politika intenzív kritikája is rendre előtérbe került.
- Igen széles volt azon országok köre, amelyek intenzíven foglalkoztak Magyarországgal. Ezt jól mutatja, hogy a hazánkról leggyakrabban cikkező lapok között **brit, francia, cseh, német, osztrák és svájci** médiumokat is találunk. A legnagyobb megjelenésszámot a német, osztrák és szlovák lapok adták, ugyanakkor a figyelt lapok számarányát nézve a **legmagasabb híraktivitást a szlovák, osztrák és lengyel lapok produkálták.** Arányaiban **a szerb (16 százalék), izraeli (11 százalék) és szlovén (9 százalék) sajtó közölte a legtöbb pozitív írást** Magyarországról.
- A legtöbb megjelenést produkáló lapok közül arányaiban a legtöbb pozitív hangvételű cikk (8 százalék) az olasz **La Republicában** jelent meg, míg a legnagyobb arányban kedvezőtlen cikkek (74-74 százalék) két német újságban, a **Die Tageszeitungban és a Süddeutsche Zeitungban** jelentek meg Magyarországgal kapcsolatosan.

Nemzetközi híráktívitás

A Nézőpont Intézet 2016 során **18 ország, 115 nyomtatott és online sajtótermékében** közölt, Magyarországgal kapcsolatos média-megjelenést vizsgált.

A nemzetközi sajtó a tavalyi év során nagyjából a 2015-ös évhez hasonló, fokozott érdeklődést mutatott hazánkkal kapcsolatosan, a szemlézett lapok összesen **13 261 megjelenést** közöltek Magyarországról, amely átlagosan **havi 1 105** cikket jelent. Különbség 2015-höz képest, hogy 2016-ban sokkal egyenletesebben oszlottak el az év során a megjelenések, az év első és második felében is nagyjából ugyanannyi megjelenés látott napvilágot, míg 2015-ben a megjelenések kétharmada az év második felére esett.

ÖSSZESÍTETT ÉVES HÍRAKTÍVITÁS (havi bontás, darab)

A legmagasabb havi megjelenésszám a kvótareferendum időszakában, szeptemberben (1 615 megjelenés) és októberben (1 686 megjelenés) alakult ki. A nemzetközi média ezekben a hónapokban kiemelt figyelmet szentelt a magyarországi népszavazási kampánynak, így több esetben helyszíni tudósítók segítségével számoltak be a kampányról és a népszavazás eredményéről. Szintén kiemelt téma volt a szeptember 16-i pozsonyi csúcs, melynek kapcsán a nemzetközi sajtó hosszan foglalkozott Orbán Viktor azon álláspontjával, miszerint a csúcs sikertelen volt, hiszen nem sikerült megváltoztatni Brüsszel bevándorláspolitikáját.

Ugyancsak jelentős médiavisszhangot eredményezett, hogy a csúcst megelőzően **Jean Asselborn luxemburgi külügyminiszter a Die Welt című német lapnak adott interjúban arról beszélt, hogy ki kell zárni az EU-ból az olyan tagállamot, amely – mint Magyarország – „kerítést épít háborús menekültek ellen”,** vagy megsérti a sajtószabadságot és az igazságszolgáltatás függetlenségét. A téma több héten keresztül uralta a nemzetközi sajtót, miután az osztrák és a német külügyminiszter, a lett és a litván diplomácia vezetője, valamint a cseh miniszterelnök és az államfő is visszautasította Jean Asselborn felvetését. Ezt követően októberben tovább fokozódott a nemzetközi sajtófigyelem, a kvótareferendum hónapjában összesen 1 686 tudósítás jelent meg, melyhez a népszavazás mellett a Népszabadság megszűnésével kapcsolatos nemzetközi médiavisszhang is hozzájárult. November és december hónapra már átlagos vagy az alatti híráktívitás volt jellemző.

Említésre méltó, **átlag feletti híráktívitás (1 343 megjelenés) még februárban alakult ki,** ekkor több nemzetközi szempontból is jelentős magyar vonatkozású esemény történt. Ebben a hónapban Budapestre érkezett a lengyel kormányfő; Beata Szydło, aki a brit munkavállalási szabályok szigorításáról és a menekülthelyzetről is tárgyalt Orbán Viktorral. Szintén februárban, Moszkvában tárgyalt Orbán Viktor és Vlagyimir Putyin, emellett rendkívüli visegrádi kormányfői találkozót tartottak Prágában, melynek fő témája a migrációs válság volt, majd szintén ebben a témában EU-csúcsot is tartottak Brüsszelben.

A hónap végén (február 24.) pedig Orbán Viktor bejelentése eredményezett fokozott médiafigyelmet, miszerint a magyar kormány a Nemzeti Választási Bizottságnak benyújtotta népszavazási kérdését a Brüsszel által szorgalmazott kötelező betelepítési kvóta kapcsán.

2016-ban a **legnagyobb megjelenésszámot a német (2 511 darab), az osztrák (1 824 darab) és a szlovák (1 447 darab) lapok adták**, ugyanakkor a figyelt lapok számarányát figyelembe véve a **legmagasabb híráktívítást a szlovák, az osztrák és a lengyel lapok produkálták**. Északi szomszédunkban átlagosan 362 cikket közöltek Magyarországról a vizsgált sajtótermékek. Ausztriában átlagosan 261 cikkben, míg a Lengyelországban átlagosan 203 cikkben foglalkoztak Magyarországgal a vizsgált lapok. A legkisebb érdeklődést az izraeli lapok mutatták, a vizsgált négy sajtótermékben mindösszesen 36 megjelenés kapott helyet, így az izraeli lapok átlagosan csupán 9 cikket jelentettek meg hazánkról 2016-ban.

A legtöbb megjelenést közlő **német lapok központi témája – a többi országhoz hasonlóan – a bevándorlás volt**, a vizsgált német lapokban megjelent 2 511 cikk közül 746 kapcsolódott a migránskérdéshez. Szintén érdekes adat, hogy **a német sajtó kifejezetten kritikus volt a magyar bevándorlás-politikával szemben**, hiszen **a témában megjelent 746 cikk 56 százaléka negatív hangvételű volt**. A többi országban ez a mutató alacsonyabb szinten zárt, a 18 ország sajtótermékeiben megjelent bevándorlással kapcsolatos tudósításoknak csupán 24 százaléka volt kedvezőtlen Magyarországra nézve. Hasonlóan kritikus volt a német sajtó a **kvótareferendum** kapcsán is, hiszen míg a **vizsgált országokat összesítve 37 százalék volt a témában a kritikus megjelenések aránya, addig a német sajtóban ez a mutató 78 százalék volt**.

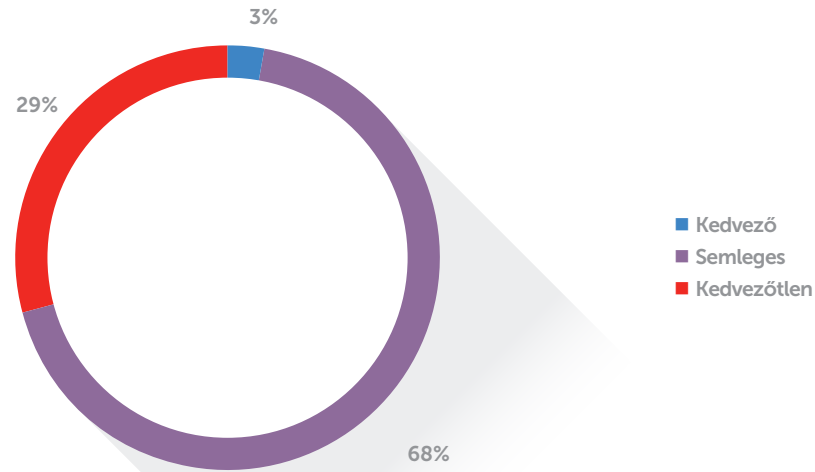
2016-ban összesítve a **kedvező hangvételű cikkek aránya csupán 3 százalék (439 darab), a kedvezőtlen cikkeké 29 százalék (3 825 darab), míg a semleges polaritású beszámolóké 68 százalék (8 997 darab) volt**.

Arányaiban és szám szerint is **a legtöbb negatív hangvételű cikk októberben jelent meg** (639 darab, az összes tudósítás 38 százaléka). Ebben a hónapban a kvótanépszavazás érvénytelensége, a Népszabadság megszűnése és az október 23-i események eredményeztek nagy nemzetközi médiavisszhangot. Nagyszámú kedvezőtlen megjelenést eredményezett többek között, hogy az EBESZ és az Európai Bizottság aggodalmát fejezte ki a Népszabadság megszűnése miatt, de szintén sok külföldi médium beszámolt arról, hogy kifütyülték Orbán Viktort az október 23-i állami megemlékezésen, a magyar kvótanépszavazást pedig számtalan publicisztika „demagógnak és xenofóbnak” minősítette.

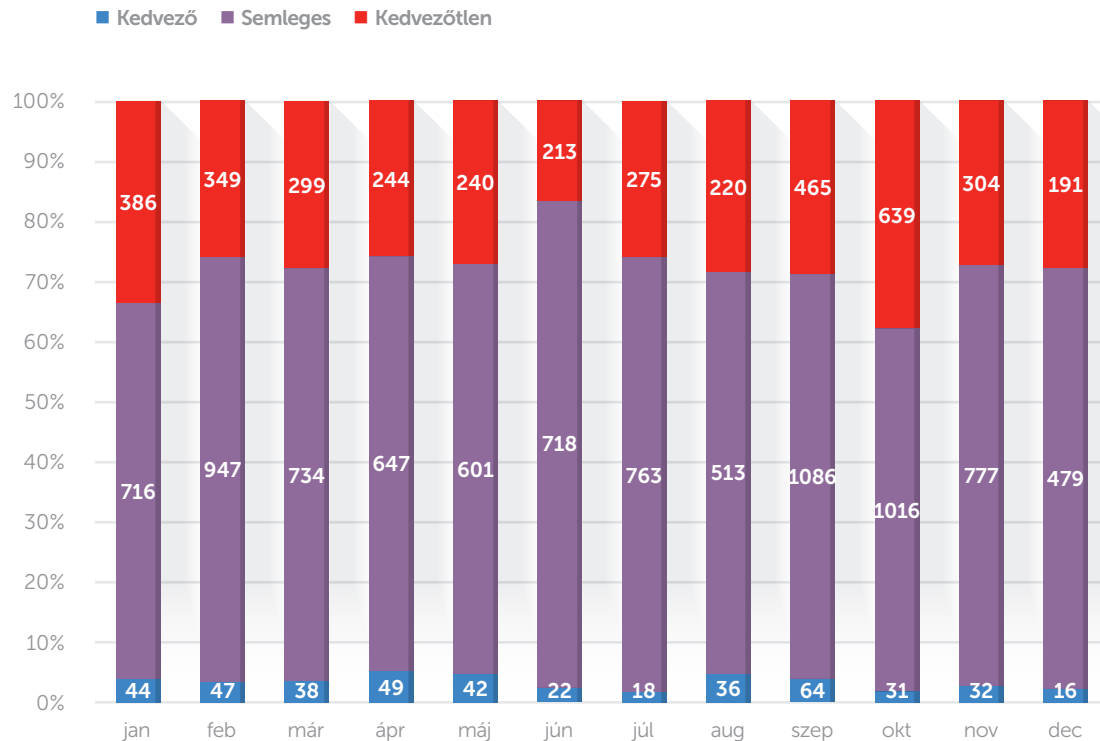
Arányaiban a szerb (16 százalék), az izraeli (11 százalék) és a szlovén (9 százalék) sajtó közölte a legtöbb pozitív írást Magyarországról. Az izraeli sajtó Magyarországgal kapcsolatos írásai ugyanakkor meglehetősen polarizáltak voltak, hiszen ugyanebben az országban jelent meg arányaiban a második legtöbb (53 százalék) kedvezőtlen hangvételű cikk is.

Példanélküli módon kritikus volt Magyarországgal szemben a már fentebb elemzett német sajtó is, az ebben az országban megjelent cikkek 60 százaléka volt kedvezőtlen hangvételű. Szintén kritikus volt a másik két európai nagyhatalom, Olaszország és Franciaország sajtója is, ezekben az országokban 50, illetve 51 százalék volt a kritikus hangvételű cikkek aránya. Szintén kedvezőtlen volt a román sajtó médiaképe hazánk számára, ugyanakkor az itt megjelent cikkek jóval kisebb része, 36 százaléka volt negatív. A kedvezőtlen cikkek aránya az orosz (6 százalék) sajtóban volt a legalacsonyabb.

A MÉDIA-MEGJELENÉSEK MÉDIAHATÁSA (éves bontás, százalék)

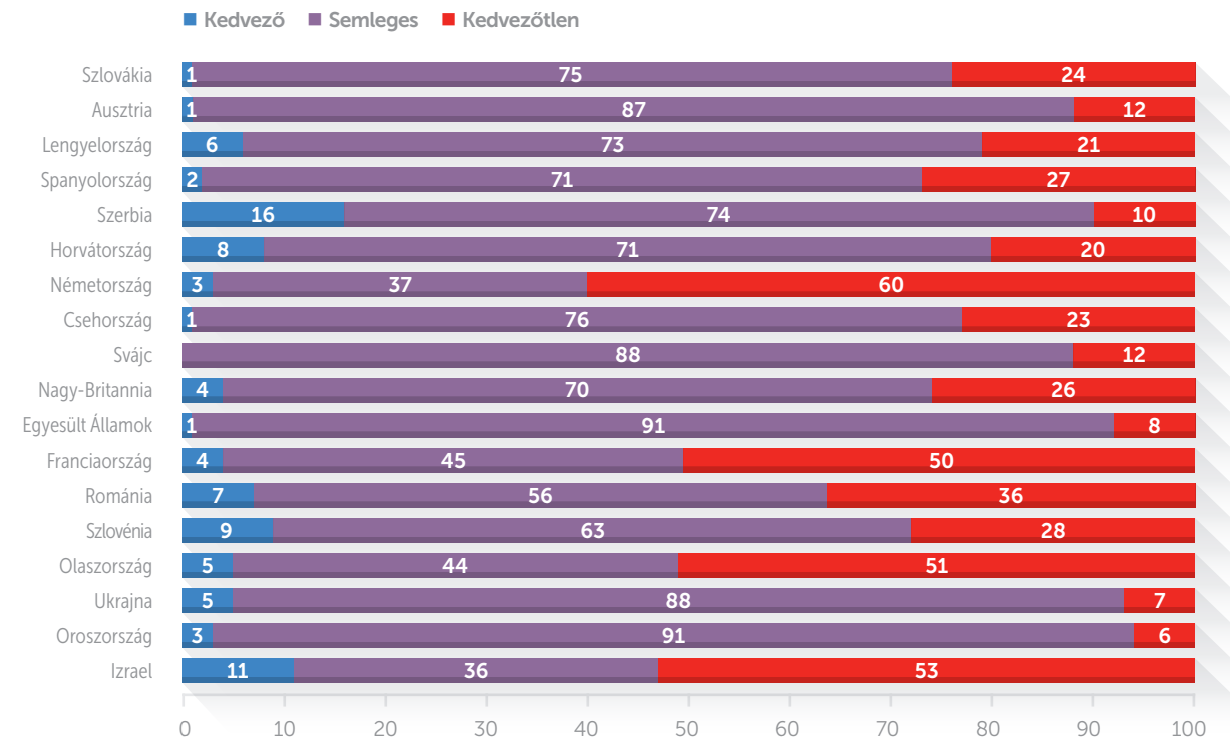

A MÉDIA-MEGJELENÉSEK MÉDIAHATÁSA (havi bontás, darab)

HÍRAKTIVITÁS ORSZÁGONKÉNTI BONTÁSBAN, ZÁRÓJELBEN A MEGJELENÉSSZÁM (darab)

A MÉDIAHATÁS MEGOSZLÁSA ORSZÁGONKÉNT (százalék)

Források és médiatípusok

A Magyarországról szóló cikkeket médiatípusok szerint is csoportosítottuk. A tudósítások túlnyomó része, **81 százalék (10 780 darab) online** sajtótermékekben jelent meg, míg a hagyományos, **nyomtatott felületeken a vizsgált megjelenések 19 százaléka kapott helyet** (2 481 darab).

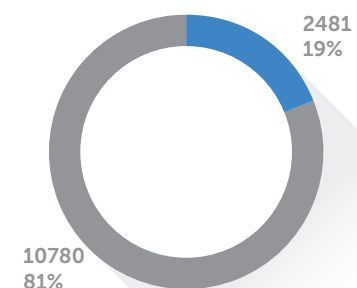
Jelentősen rontottak a Magyarországról kialakított nemzetközi médiaképen a nyomtatásban megjelent külföldi cikkek, amelyek esetében az átlagnál magasabb, **40 százalék volt a negatív hangvételi írásk aránya,** amely összesen 994 kritikus cikknek felelt meg. A Magyarországról kialakult **online nemzetközi médiakép viszont némileg előnyösebb volt,** mint a nemzetközi sajtó egészében: míg a teljes nemzetközi sajtóban 29 százalék volt az előnytelen hírek aránya, addig az online felületeken ez a mutató 26 százalékra csökkent. Ezzel párhuzamosan a semleges, tárgyilagos hírek aránya magasabb volt az online felületeken, mint az összes vizsgált sajtótermékben általában: 70 százalék.

A nyomtatott sajtó által közvetített előnytelenebb médiakép egyik legfőbb oka, hogy ezeken a felületeken arányaiban **lényegesen több véleményműfajba tartozó cikk kapott helyet,** mint az internetes médiában. A nyomtatott sajtóban ez az arány 31 százalék (779 darab) volt, míg online csak 12 százalék (1 386 darab).

A véleményműfajhoz tartozó publicisztikai írásokban gyakoriak voltak a magyarországi szélsőjobboldali tendenciákkal és a bevándorlási helyzettel foglalkozó kritikus írások, illetve új elemként megjelent több írásban – főként német nyelvterületen – is a Magyarország és Lengyelország közötti párhuzam, számos publicista szerint ugyanis mindkét uniós tagállamban autoriter rendszereket építhetnek fel.

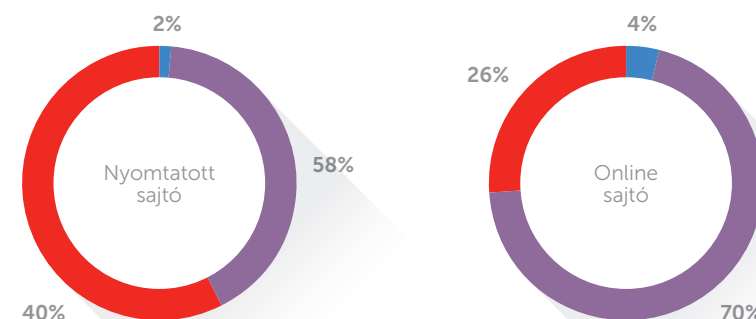
A VIZSGÁLT MEGJELENÉSEK MEGOSZLÁSA MÉDIATÍPUSOK SZERINT (darab és százalék)

■ Nyomtatott sajtó ■ Online sajtó

A NEMZETKÖZI NYOMTATOTT ÉS ONLINE SAJTÓMEGJELENÉSEK MEGOSZLÁSA MÉDIAHATÁS SZERINT (százalék)

■ Kedvező ■ Semleges ■ Kedvezőtlen

A legtöbb írást közlő tizenöt nyomtatott lap 67-258 megjelenés közötti darabszámot produkált. Igen széles volt azon országok köre, amelyek intenzíven foglalkoztak Magyarországgal, melyet jól mutat, hogy a **hazánkról leggyakrabban cikkező lapok között brit, francia, cseh, német, osztrák és svájci médiumokat is találunk.**

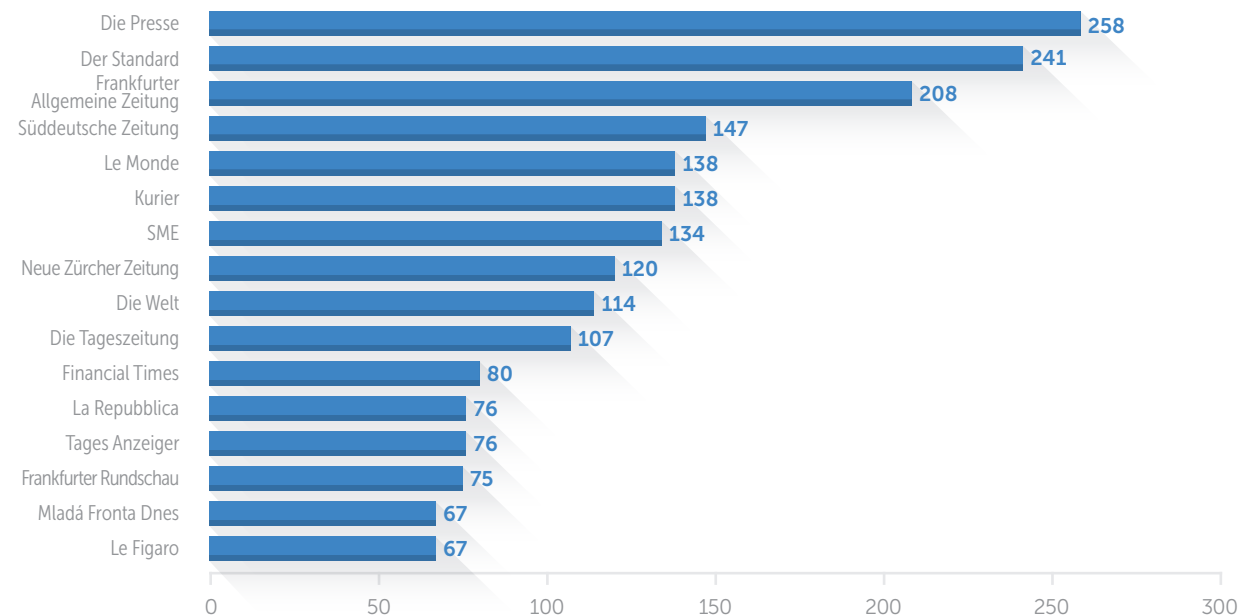
A nyomtatott sajtótermékek közül **a legtöbb cikket a Die Presse tette közzé**, a neves osztrák napilap összesen **258 cikket** közölt hazánkról. Ahogy az osztrák sajtó általában, a Die Presse is inkább tárgyilagos és így semleges polaritású cikkeket közölt hazánkról, így a lapban megjelent cikkek 88 százaléka volt semleges, 12 százalék pedig kedvezőtlen hazánk szemszögéből. Negatívabb hangvételű volt Magyarországgal kapcsolatosan a második legtöbb cikket megjelentető Der Standard. A szintén osztrák napilapban megjelent 241 cikk 16 százaléka rendelkezett kedvezőtlen médiaképpel, míg a semleges hírek aránya 83 százalékon zárt ebben a lapban.

A legtöbb megjelenést produkáló lapok közül **arányaiban a legtöbb pozitív hangvételű cikk az olasz La Repubblica-ban jelent meg, összesen 6 darab (8 százalék)**. A sorban a második a Le Figaro volt 7 százalékkal (5 darab), míg 6 százalékos arányt a **német FAZ** hozott (12 darab). A legnagyobb arányban kedvezőtlen cikkek (74-74 százalék) két német újságban, a Die Tageszeitungban és a Süddeutsche Zeitungban jelentek meg Magyarországgal kapcsolatosan.

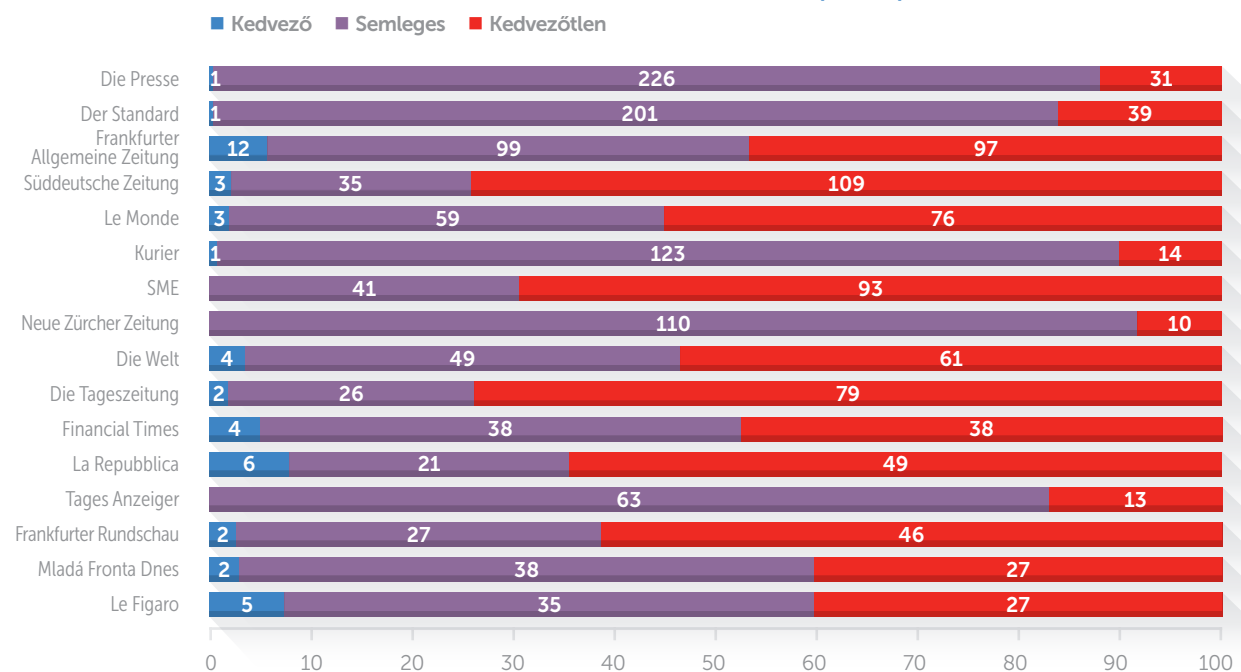
Az online sajtótermékek közül **a szlovák SME generálta a legtöbb megjelenést**, a hírportálon összesen 904 Magyarországgal kapcsolatos cikk jelent meg. Szintén magas volt a híráktívitás a Reuters oldalán is, itt 507 cikk kapott helyet. A harmadik helyen – 450 megjelenéssel – a Der Standard online felülete végzett, melyet a New York Times online felülete követett 429 cikkel.

A vezető online portálok közül arányaiban **a legtöbb kedvezőtlen megjelenést a német Süddeutsche Zeitung online felülete közölte**, az itt megjelent 246 cikk 65 százaléka volt negatív Magyarországra nézve. A Wyborcza.pl portál szintén magas, 31 százalékos arányban jelentetett meg negatív híreket, de a Lavanguardia.com oldalon is 21 százalék volt az arányuk.

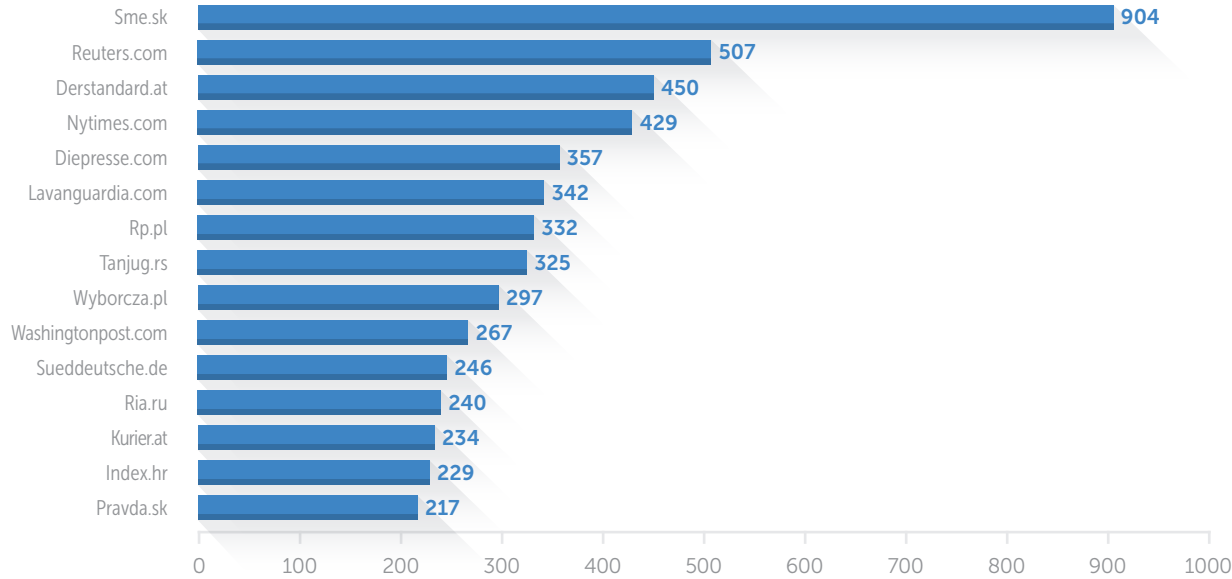
A MAGYARORSZÁGGAL LEGAKTÍVABBAN FOGLALKOZÓ NYOMTATOTT SAJTÓTERMÉKEK (darab)

A MAGYARORSZÁGGAL LEGAKTÍVABBAN FOGLALKOZÓ NYOMTATOTT SAJTÓTERMÉKEK MÉDIAHATÁSA (darab)

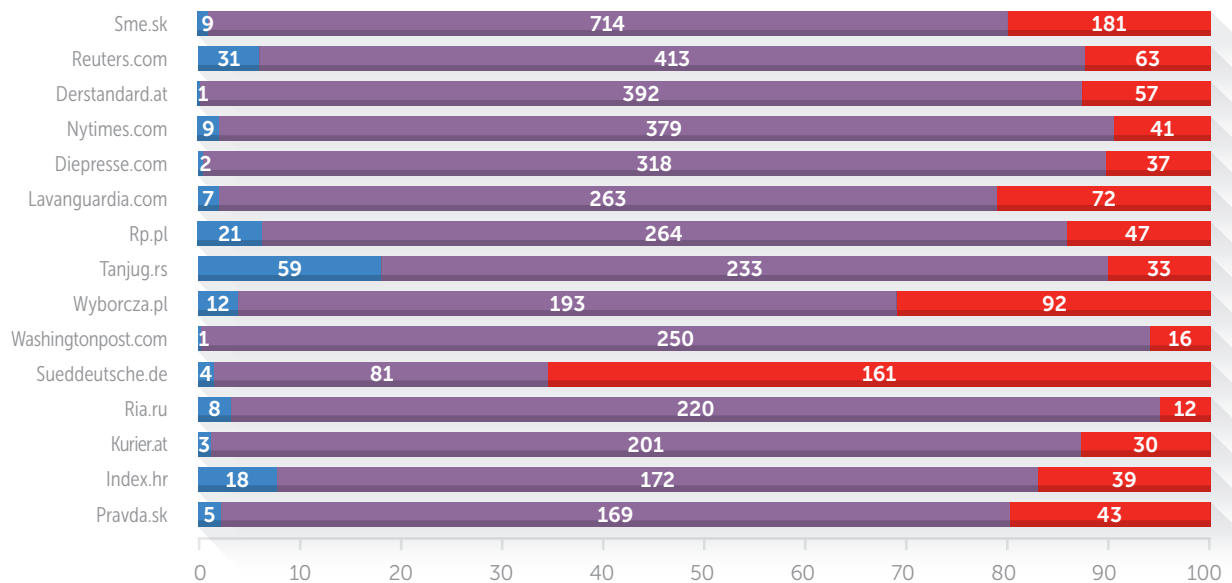

A MAGYARORSZÁGGAL LEGAKTÍVABBAN FOGLALKOZÓ ONLINE SAJTÓTERMÉKEK (darab)

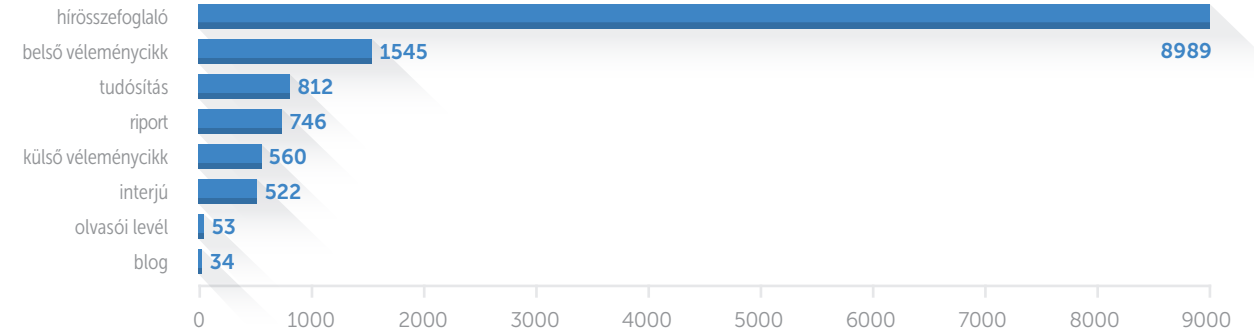

A MAGYARORSZÁGGAL LEGAKTÍVABBAN FOGLALKOZÓ ONLINE SAJTÓTERMÉKEK MÉDIAHATÁSA (darab)

■ Kedvező ■ Semleges ■ Kedvezőtlen

A MEGJELENÉSEK MEGOSZTLÁSA SAJTÓMŰFAJOK SZERINT (DARAB)

A 13 261 megjelenés nagyrészt hírösszefoglaló volt, ehhez a sajtóműfajhoz tartozott 68 százalékuk. Szintén meghatározó részét képezték a megjelenéseknek a belső véleménycikk, melyek leginkább a magyarországi demokrácia és jogállamiság helyzetéről szóltak. A helyszíni tudósítások száma 812 darab volt, melyeket leginkább a bevándorlás ügye dominált: e sajtóműfajban 25 százalék volt a téma aránya, az egyes külkapcsolati eseményekről (EU-csúcs, kétoldalú találkozók) beszámoló tudósítások aránya pedig 14 százalék volt.

Kiemelt témák

A magyarországi bevándorlás-helyzet és a migránspolitikai intézkedések 2015-höz hasonlóan, 2016-ban is kiemelt figyelmet kaptak a nemzetközi sajtó részéről. 2016-ban összesen **3 772 írás** jelent meg ebben a témában. A téma az egész évet végig uralta, nem volt tapasztalható jelentős eltérés az egyes időszakok között. A bevándorlási hírek megjelenésszámukat tekintve leginkább szeptemberben határozták meg az ország nemzetközi megítélését, összesen 641 megjelenéssel. Ebben a hónapban a kvótareferendum és az EU-csúcs kapcsán foglalkoztak aktívabban a témával.

A bevándorlás ügye arányaiban a kvótareferendummal; az oktatásüggyel; a demokráciával és a jogállamisággal és a szélsőjobboldali tendenciákkal foglalkozó cikkeknel ugyan mérsékelten kedvezőbb médiavisszhangot kapott, de ennek ellenére **ebben a témában jelent meg a legtöbb kritikus hangvételű cikk, összesen 906 darab**, amely több mint az előbb említett négy másik témában megjelent negatív cikkek összesített száma. A bevándorlás kapcsán a Magyarország számára kedvező hangvételű cikkek aránya elenyésző volt, a 83 ilyen cikk a téma megjelenéseinek csupán 2 százalékát tette ki.

Arányosan a legtöbb híradás a bevándorlásról a cseh sajtóban jelent meg. A cseh sajtóban közölt média-megjelenések 46 százaléka ehhez a témához tartozott, míg a lengyel médiumok esetében lényegesen alacsonyabb ez az arány: 17 százalék. A bevándorlási helyzetről szóló témák a lengyel sajtó mellett leginkább az orosz és a brit lapokban szorultak még háttérbe, a vizsgált brit és orosz lapok írásainak mindössze 20 százaléka foglalkozott e témakörrel.

A szintén a bevándorlás ügyéhez kapcsolódó **kvótareferendum** témája leghangúlyosabban az izraeli sajtóban jelent meg, az itt regisztrált megjelenések 28 százaléka kapcsolódott az október 2-i népszavazáshoz. Szintén nagy részt képviselt ez a téma a spanyol (15 százalék) és az olasz (14 százalék) sajtó hazánkkal foglalkozó cikkein belül. A legkevésbé a horvát sajtó érdeklődött a magyarországi népszavazás iránt, déli szomszédunk sajtójában csupán 5 százalék volt a téma aránya.

2016 során a második legnagyobb megjelenésszámot (1 843 darab) a Magyarország külkapcsolataival foglalkozó cikkek adták. A témához kapcsolódó **legtöbb írás szeptemberben jelent meg**, összesen 276 darab. Ebben a hónapban az uralta a Magyarországgal kapcsolatos nemzetközi közbeszédet, hogy Kína, Magyarország és Szerbia képviselői Belgrádban a magyar és a szerb fővárost összekötő gyorsvasút ügyéről tárgyaltak, illetve szintén hangsúlyos szerepet kapott, hogy az osztrák belügyminiszter keresetindítással fenyegette Budapestet az Európai Bíróságon, valamint hogy a luxemburgi külügyminiszter szerint Magyarországot ideiglenesen vagy végleg ki kell zárni az Európai Unióból. A számos kritika következtében a **szeptember hónapban, ebben a témában megjelent cikkek 39 százaléka volt kedvezőtlen hangvételű** Magyarország szemszögéből. A magyar külkapcsolatokkal az év többi részében is aktívan foglalkoztak, a számos kétoldalú találkozóknak köszönhetően januárban és februárban is 200 feletti megjelenésszámot mértünk a témában.

Arányaiban a legtöbb kedvezőtlen írás a demokrácia és a jogállamiság helyzetéről szólt. A téma megjelenéseinek közel fele októberben látott napvilágot. Ezeknek a cikkeknek a többsége leginkább azt elemezte, hogy a Népszabadság működésének október 8-i megszűnése milyen hatással van a sajtószabadságra és a demokráciára. A főként kritikus hangvételű véleménycikkek és tudósítások következtében a témában a **kedvezőtlen megjelenések aránya 59 százalék** volt. A magyar demokrácia és a jogállamiság helyzetéről a **svájci sajtó cikkezett a legintenzívebben**, az itt megjelent cikkek 10 százaléka tartozott ehhez a témához. Szintén **magas, 6-7 százalék között volt e hírek aránya az amerikai, az osztrák, a német, a francia, az olasz, a lengyel és izraeli sajtótermékekben.**

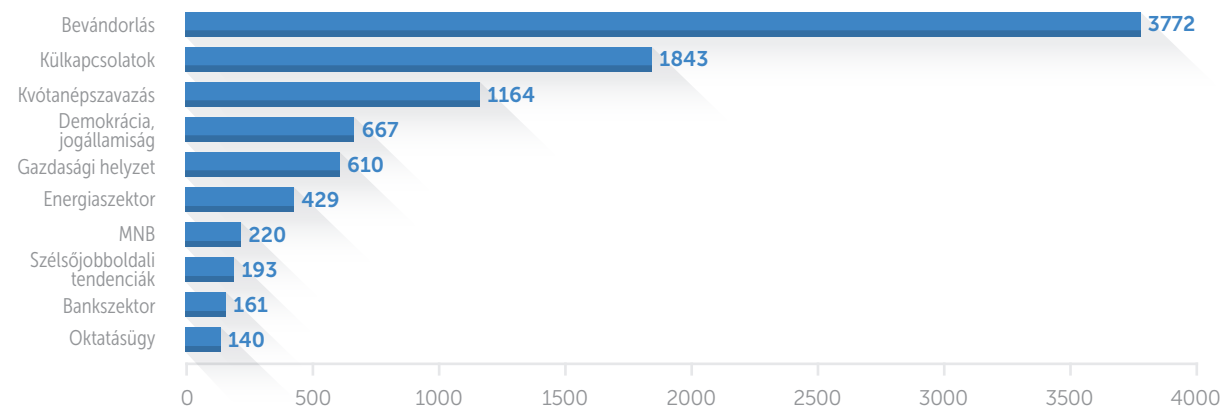
A korábbi évekhez hasonlóan a magyar gazdaság helyzetével **foglalkozó hírek** továbbra is előkelő helyen szerepeltek, ez volt az ötödik legtöbb megjelenést eredményező ügycsoport. A téma továbbra is **a brit sajtót foglalkoztatta a leginkább**, az itt közölt írások 11 százaléka tartozott ehhez a témához. E cikkek szinte kivétel nélkül tárgyilagosak és kedvezőek voltak Magyarországgal szemben: **az összesen 610 írás közül 471 rendelkezett semleges és 80 pozitív polaritással.**

2016-ban a legnagyobb nemzetközi médiaérdeklődést kiváltó témák a bevándorlás, a kvótareferendum és a külkapcsolatok kivételével az ezres megjelenésszám alatt maradtak és a demokrácia, jogállamiság, illetve a gazdasági helyzet ügyén kívül az 500 alatti sávban mozogtak. Ebben a csoportban találjuk az energiaszektort (429 megjelenés), a **Magyar Nemzeti Bankkal** (220 megjelenés), a **szélsőjobbaldali tendenciákkal** (193 darab), a **bankszektort** (161 megjelenés) és az **oktatásüggyel** (140 megjelenés) foglalkozó írásokat.

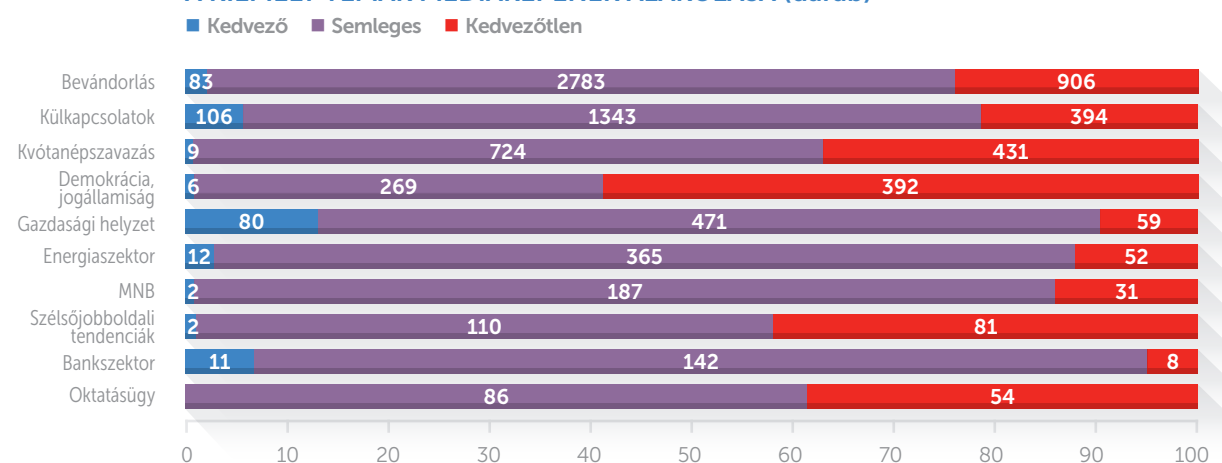
A Magyar Nemzeti Bankkal, az energiaszektorttal és a bankszektorttal összefüggő hírek leginkább tárgyilagos, tényközlő írások voltak, 85-88 százalék volt a semleges polaritású hírek aránya ezekben a témakörökben. Ezek a hírek leginkább a nemzeti bank aktuális kamatdöntő üléseiről, a bankszektortban végbenő változásokról és az energiapolitikai döntésekről számoltak be.

A szélsőjobbaldali tendenciák kérdésében azonban már erősebben szerepet kaptak az országot kritizáló hangok. Ezeknek a híreknek a 42 százaléka negatív polaritással rendelkezett és az izraeli sajtó foglalkozott vele a legnagyobb arányban: az itt megjelent cikkek 17 százaléka tartozott ehhez a témakörhöz. Szintén jelentős, **39 százalék volt az oktatáspolitikával kapcsolatos hírekben belül is a kedvezőtlen hírek aránya**, mely téma leginkább a tavaszi tiltakozások kapcsán került a nemzetközi médiafigyelem látókörébe.

A KIEMELT TÉMÁK ÉVES MEGJELENÉSSZÁMA (darab)

A KIEMELT TÉMÁK MÉDIAKÉPÉNEK ALAKULÁSA (darab)

2015 és 2016 összehasonlítása

A 2015-ös és a 2016-os esztendő összehasonlításának alapjául 14 ország 99 hírforrása szolgál, ugyanis a 2015-ös adatfelvétellel csupán ezek adatait lehetett összevetni. Az elmúlt évben ismét kibővült a figyelt országok és a szemlézett lapok köre, többek között spanyol, horvát, szlovén és szerb sajtótermékekkel is.

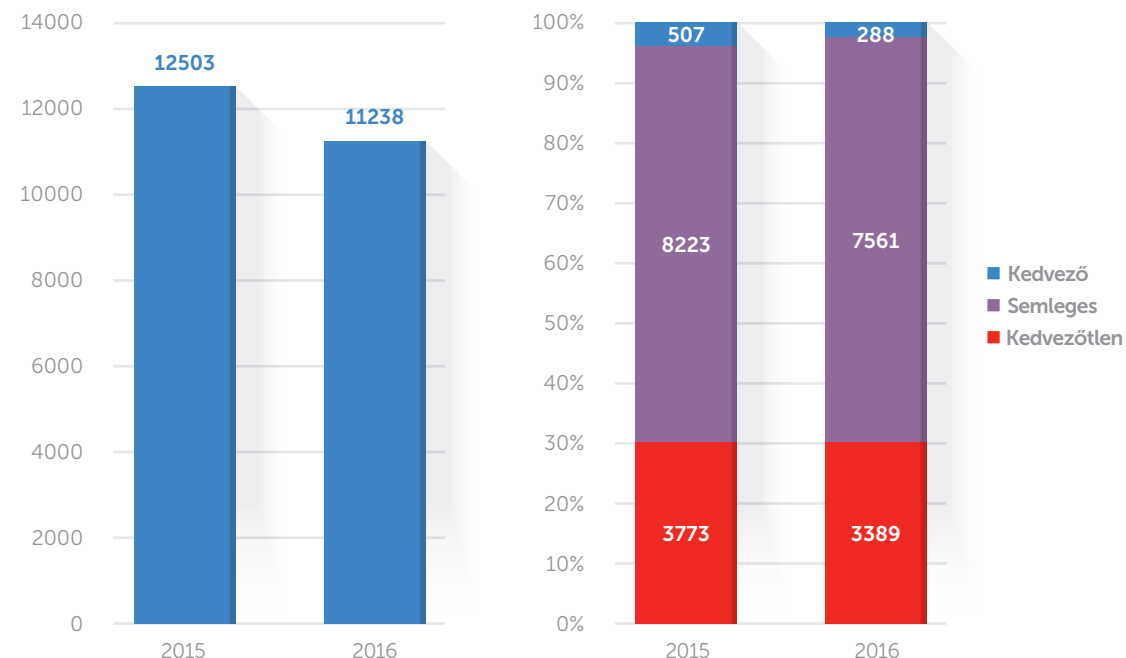
2016-ban az összesített megjelenésszámok alapján 2015-höz képest mérsékeltebb, de továbbra is intenzív nemzetközi médiafigyelem irányult Magyarországra. 2015-ben összesen 12 503 cikk foglalkozott Magyarországgal, míg 2016-re ez a szám 11 238-ra csökkent. Annak ellenére maradt ugyanakkor ilyen intenzív a nemzetközi médiafigyelem Magyarország iránt, hogy a bevándorlási válság a 2015-ös helyzethez képest normalizálódott.

A magas megjelenésszám 2015-tel ellentétben sokkal inkább **a magyar kormányfő nemzetközi szerepének erősödésével függött össze.** Számos külföldi sajtótermék kiemelt figyelmet szentelt ugyanis Orbán Viktor bevándorláspolitikával és az EU jövőjével kapcsolatos álláspontjai ismertetésének. Az ezzel kapcsolatos hírkapcsolat a magyar kormányfő kétoldalú találkozóit, illetve az uniós csúcst követően erősödött fel, de a kvótareferendum kampányában és azt követően is erős médiaérdeklődés mutatkozott hazánk hivatalos álláspontja iránt.

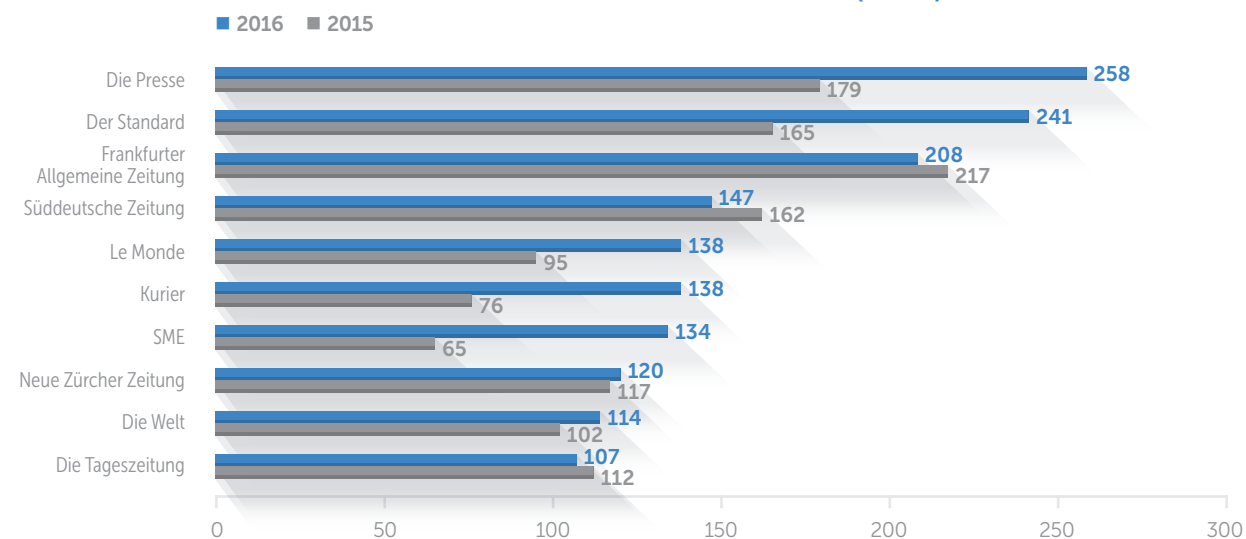
Míg a 2015-ös év vezető témája egyértelműen a bevándorlási válság volt, addig **2016-ban ennek a súlya már valamelyest csökken, ugyanakkor továbbra is meghatározó maradt.** Megnövekedett a külkapcsolatokkal foglalkozó hírek aránya és új elemként megjelent a tavalyi év során a kvótareferendum.

2016 összegezve úgy jellemezhető, hogy **a fokozott médiaérdeklődés mellett továbbra is kritikus maradt a nemzetközi sajtó Magyarországgal szemben.** A kedvező cikkek aránya minimálisan csökkent (4 százalékról 3 százalékra), a kedvezőtleneké ugyanakkor stagnált (30 százalék), a semleges tartamúak aránya pedig ezzel párhuzamosan 1 százalékponttal nőtt.

2015 ÉS 2016 ÖSSZEHAJONLÍTÁSA
A MEGJELENÉSSZÁM ÉS POLARITÁS ALAPJÁN (darab)

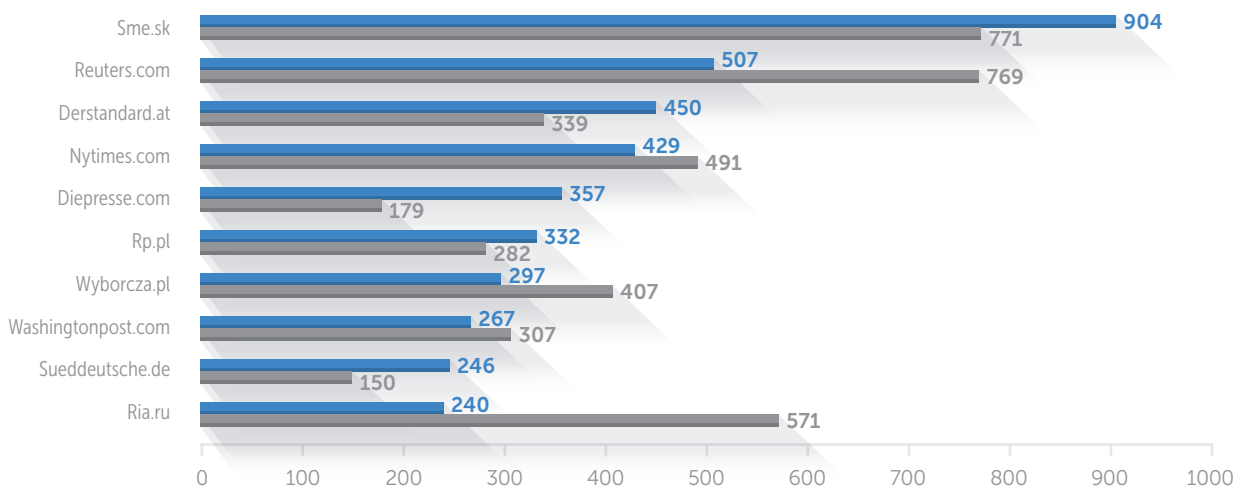

A TOP NYOMTATOTT SAJTÓTERMÉKEK
ÖSSZEHAJONLÍTÁSA MEGJELENÉSSZÁM ALAPJÁN (darab)

A TOP ONLINE SAJTÓTERMÉKEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA MEGJELENÉSSZÁM ALAPJÁN (darab)

■ 2016 ■ 2015

A 2016-os esztendő legtöbb megjelenését adó nyomtatott sajtótermékek közül a **Die Tageszeitungban, a Süddeutsche Zeitungban és a Frankfurter Allgemeine Zeitungban csökkent a magyar vonatkozású cikkek száma**, a többi TOP újságban kivétel nélkül magasabb volt a híráktívitás. A legnagyobb mértékben a Die Presseben nőtt a megjelenések száma, a 2015-ös 179 cikk után 2016-ban 258 hír kapott helyet. Szintén jelentősen nőtt a híráktívitás a Der Standardban, az osztrák lapban 76 darabbal nőtt a cikkek száma. A **vezető online sajtótermékek fele – SME.sk, Derstandard.at, Diepresse.com, Rp.pl, Sueddeutsche.de – növelte híráktívítását**, ezeken a portálokon nőtt a Magyarországgal foglalkozó írások száma. A legnagyobb növekedés a Die Presse online felületén volt mérhető, míg 2015-ben 179 darab, addig 2016-ban már 357 darab cikk jelent meg. A legerősebb csökkenés a Ria.ru portálon következett be, az orosz oldalon 331 darabbal csökkent a regisztrált magyar vonatkozású cikkek száma.

Míg a figyelt országok többségében csökkent a hazánkra irányuló érdeklődés, addig a szlovák, az osztrák és a német sajtóban ezzel ellentétes tendencia figyelhető meg. Míg a két németajkú ország sajtótermékeiben erőteljesen (Ausztria: 413 megjelenéssel, Németország: 256 megjelenéssel) emelkedett a magyar vonatkozással rendelkező cikkek száma, addig északi szomszédunk esetében csak enyhén (36 megjelenéssel) növekedett a média érdeklődése.

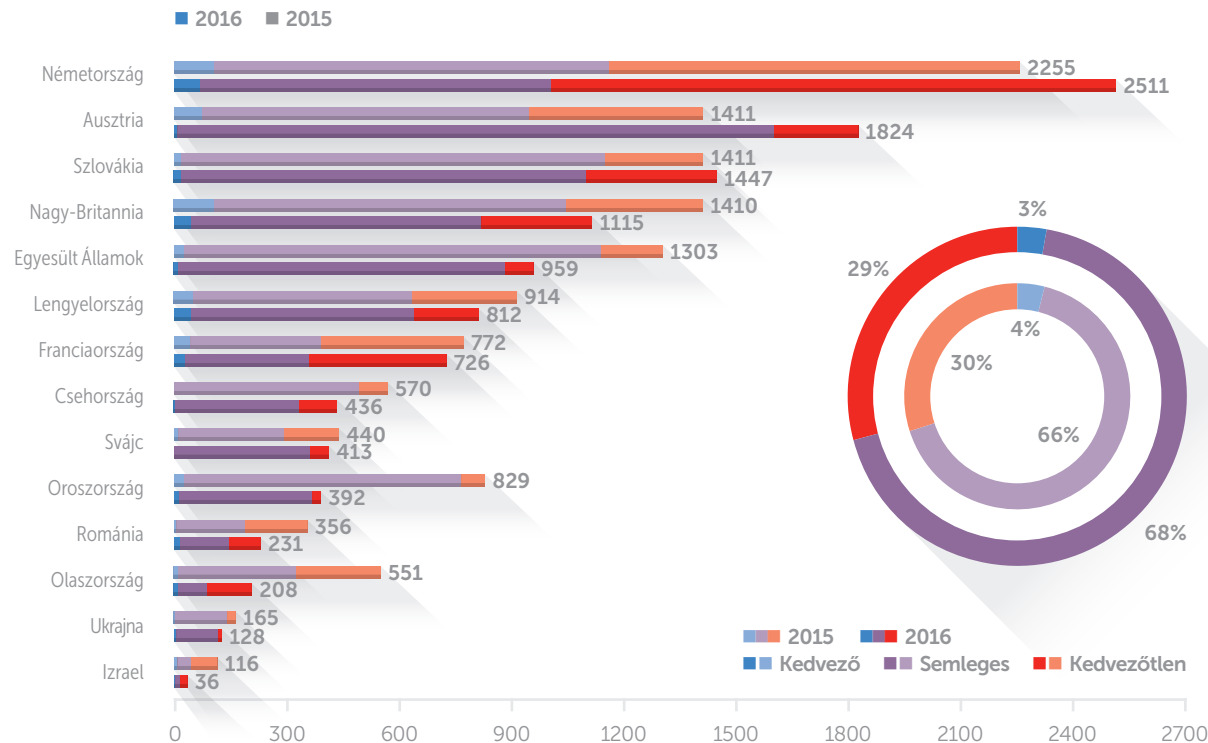
Magyarország helyzete több ország napirendjén jelentős eltérést mutatott 2015-höz képest. A megjelenések legnagyobb forrásának számító **német sajtó 10 százalékkal növelte** a hazánkról szóló cikkeinek számát, így 2016-ban összesen 2 511 alkalommal számoltak be magyar eseményekről. A megnövekedett érdeklődés főként a bevándorlásnak, a kvótareferendumnak és a Magyarország külkapcsolataival összefüggő megjelenéseknek köszönhető. A bevándorláshoz a német sajtóban megjelent cikkek 30 százaléka kapcsolódott, míg a kvótareferendumhoz 8 százalékuk. A híráktívitás növekedésével párhuzamosan jelentősen, **1 095-ről 1 505-re nőtt a kedvezőtlen megjelenések száma a német sajtóban. Összességében tehát 2015 során is az egyik legkritikusabbnak számító német sajtóban a Magyarország szemszögéből kedvezőtlen hangvételű cikkek aránya 49 százalékról 60 százalékra emelkedett.**

Negyedével nőtt az osztrák sajtó érdeklődése, a 2015-ös 1 411-ről 1 824-re emelkedett az itt megjelent cikkek száma. A figyelem növekedése egyértelműen kedvezőbb médiaképpel párosult, a kritikus hírek aránya 33 százalékról 12 százalékra mérséklődött az osztrák sajtóban. **36 megjelenéssel emelkedett a szlovák sajtó híráktívítása**, ebben az országban viszont előnytelenebb lett a Magyarországról kialakított összkép: a negatív hírek aránya 6 százalékponttal nőtt 2015-höz képest.

A legnagyobb mértékben – 69 százalékponttal – az izraeli sajtó érdeklődése esett vissza 2015-höz képest, így a tavalyi év során csupán 36 cikk jelent meg hazánkkal kapcsolatosan ebben az országban. Szintén **jelentősen csökkent az olasz és az orosz sajtó figyelme**, mely főként annak köszönhető, hogy ezekben az országokban 2015 során szinte csak a bevándorlási válsággal kapcsolatban cikkeztek hazánkról, így a válság csillapodását követően kikerültünk ezeknek a sajtótermékeknek a látóköréből. **Negyedével csökkent a brit és az amerikai lapokban** a Magyarországgal foglalkozó cikkek száma.

Ugyanakkor mindkét országban nagyjából a 2015-öshöz hasonló médiaképe volt az országnak, az amerikai lapokban csökkent valamelyest – 13 százalékról 8 százalékra – a kedvezőtlen cikkek aránya. A német sajtó mellett **erősen kritikus volt Magyarországgal szemben az olasz és a francia sajtó** is. Az olasz lapokban megjelenő kritikus cikkek aránya 41-ről 57 százalékra, míg Franciaországban 49-ről 50 százalékra nőtt.

A MAGYARORSZÁGRÓL SZÓLÓ CIKKEK ÖSSZEHOSONLÍTÁSA MEGJELENÉSSZÁM ÉS AZOK MÉDIAKÉPE ALAPJÁN ORSZÁGOK SZERINTI BONTÁSBAN ÉS ÉVES ÖSSZESÍTÉSBE (darab, éves összesítésnél százalék)

Módszertan

A Nézőpont Intézet elemzésében 18 ország sajtótermékeiben vizsgálta meg Magyarország megjelenéseit. Szemlénkbe azok a cikkek és interjúk kerülnek be, amelyek részben vagy egészében Magyarország politikai és gazdasági helyzetével kapcsolatosak.

A vizsgált világsajtó a következő fejezetben kerül tételes felsorolásra. Elemzésünkben szerepelnek internetes és nyomtatott sajtótermékek is. A vizsgált nyomtatott sajtótermékek esetében az internetes megfelelőjüket is vizsgáltuk. A lenti táblázatban feltüntetésre kerültek az egyes nyomtatott és ahhoz kapcsolódó internetes források, azonban az elemzésünkben ezekre – főszabály szerint – külön sajtótermékként tekintettünk.

Elemzőink a releváns megjelenéseket tartalomelemzésnek vetik alá; a vizsgálat során többféle szempontot is figyelembe vesznek, amelyekben keresztül jól bemutatható Magyarország nemzetközi médiaképe, illetve annak éves szintű alakulása. A megjelenéseket kategorizáltuk azok forrása, műfaja valamint témája szerint.

Elemzésünkben az egész évet átívelően 10 fő témát tudtunk elkülöníteni, amelyek a legtöbb alkalommal megjelentek Magyarországgal kapcsolatban. Az egyes témakategóriák használata közös szempontrendszer alapján történik, így az adatok összevethetőek. A besorolás alapja, hogy az egyes megjelenések milyen központi üzenettel foglalkoznak. Ezek alapján határoztuk meg 2016 vezető témáit, ugyanakkor nem minden megjelenést lehetett e kategóriák mentén elhelyezni.

Az alábbi fő témákat határoztuk meg az év során:

- **Külkapcsolatok:** az ország külpolitikai és külgazdasági, két- és többoldalú nemzetközi kapcsolatait tárgyaló cikkek összessége.
- **Demokrácia, jogállamiság:** az ország demokratikus berendezkedésével, a joguralom elvével, valamint a fékek és ellensúlyok rendszerével kapcsolatos cikkek összessége.

- **Bevándorlás:** a 2015-ös év új témaköre. A bevándorlással, illegális határsértésekkel és az azokra adott politikai és egyéb válaszokról szóló cikkek összessége.
- **Bankszektor:** az országban működő pénzintézetek piaci helyzetét, azok működési környezetét és szabályozását tárgyaló cikkek összessége.
- **Gazdasági helyzet:** a nemzetgazdaság állapotát, az ország területén működő hazai és külföldi vállalatok tevékenységét, valamint a belföldi vállalatok nemzetközi megjelenését tárgyaló cikkek összessége.
- **Energiaszektor:** az ország területén működő hazai és külföldi energetikai vállalatok tevékenységével, valamint az energiaszektort érintő intézkedésekkel és szabályozásokkal kapcsolatos cikkek összessége.
- **Szélsőjobboldali tendenciák:** a vélelmezett antiszemitizmussal, rasszizmussal és a szélsőjobboldalinak tekintett pártokkal kapcsolatos cikkek összessége.
- **MNB:** a magyar jegybankkal, működésével és monetáris politikájával foglalkozó cikkek összessége.
- **Kvótanépszavazás:** az október 2-i népszavazással és annak kampányával, eseményeivel foglalkozó cikkek összessége.
- **Oktatásügy:** főként a tavaszi pedagógustiltakozásokkal, illetve oktatáspolitikai kérdésekkel foglalkozó cikkek összessége.

A megjelenések vizsgálatakor külön kategorizáltuk, hogy azok milyen képet alkotnak Magyarországról, kedvező, semleges vagy kedvezőtlen hatással bírnak, mely jellemvonást elemzésünkben médiahatásnak neveztük el. Elemzőink azonos kritériumrendszer alapján csoportosították a híreket e szempont szerint, így ezek az adatok minden esetben összehasonlíthatók.

Az elemzésünkben szereplő adatok kerekített adatok.

Vizsgált sajtótermékek

Ausztria

Der Standard | Derstandard.at | Die Presse | Diepresse.com | Kurier | Kurier.at | Wirtschaftsblatt.at

Csehország

Idnes.cz | Lidovky.cz | Mladá Fronta Dnes | Novinky.cz

Egyesült Államok

Bloomberg.com | Cnn.com | International.nytimes.com | Nytimes.com | The International New York Times | The New York Times | The Washington Post | Washingtonpost.com | Wsj.com | The Wall Street Journal

Franciaország

Le Figaro | Le Monde | Lefigaro.fr | Lemonde.fr | Lexpress.fr | Libération | Liberation.fr | Nouvelobs.com

Horvátország

Index.hr | Jutarnji.hr | Vecernji.hr

Izrael

Haaretz.co.il | Jpost.com | The Jerusalem Post | Ynet.co.il

Lengyelország

Rp.pl | Rzeczpospolita | Wp.pl | Wyborcza.pl

Nagy-Britannia

Bbc.com | The Economist | Financial Times | Ft.com | Reuters.com | Telegraph.co.uk | The Times | Thetimes.co.uk | Economist.com | The Guardian | Theguardian.com | The Observer | Observer.theguardian.com

Németország

Heute.de | Handelsblatt | Süddeutsche Zeitung | Die Tageszeitung | Frankfurter Allgemeine Zeitung | Frankfurter Rundschau | Die Zeit | Berliner-zeitung.de | Tagesschau.de | Die Welt | Der Spiegel | Welt.de | Fr-online.de | Zeit.de | Tagesspiegel.de | Handelsblatt.de | Spiegel.de | Faz.net | Sueddeutsche.de | taz.de | Bild | Bild.de

Olaszország

Corriere.it | Repubblica.it | La Repubblica | Lastampa.it | Osservatoreromano.va

Oroszország

Ria.ru | Rosszijszkaja Gazeta | Kommersant | Lenta.ru | Rg.ru | Nyezaviszimaja Gazeta | Vedomosti.ru | Ng.ru | Kommersant.ru | Vedomosztyi | Izvestia.ru

Románia

Adevarul.ro | Jurnalul.ro | Evz.ro

Spanyolország

Elpais.com | Lavanguardia.com | Elmundo.es | ABC.es

Svájc

Neue Zürcher Zeitung | Tages Anzeiger | Nzz.ch | Tagesanzeiger.ch

Szerbia

Tanjug.rs | Kurir.rs | Novosti.rs

Szlovákia

Hnonline.sk | Pravda.sk | Sme.sk | SME

Szlovénia

Delo.si | Rtvsllo.si | Vecer.com

Ukrajna

Unian.ua | Kp.ua | Day.kiev.ua

